

ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Катедра „Сигурност и безопасност“

e-mail: sigurnost@vfu.bg; тел.: 052/359 561

ВЪПРОСНИК

за

КОМПЛЕКСЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

**СПЕЦИАЛНОСТ “ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ПРЕСТЪПНОСТТА И
ОПАЗВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД –
КРИМИНАЛИСТИКА”,
(от ВИПУСК 2015/2016 г.)**

I. ОБЩА ЧАСТ

1. Организация и управление на МВР. Основни принципи, задачи, дейности и структури на МВР.
2. Държавна служба в МВР- видове служители в МВР, правен статут на служителите, юридическа отговорност, прекратяване на служебното правоотношение.
3. Правомощия на полицейските органи - понятие, правна регламентация, видове.
4. Полицейско разпореждане. Полицейско предупреждение. Полицейско уведомяване (сигнализиране).
5. Установяване на самоличността на лица от полицейските органи. Полицейска регистрация и идентификация.
6. Задържане и отвеждане на лица от полицейските органи. Личен обиск. Проверка на вещи и превозни средства. Полицейски проверки в помещения.
7. Използване на физическа сила, помощни средства и оръжие от полицейските органи.
8. Домове за временно настаняване на пълнолетни лица. Специални домове за временно настаняване на чужденци.
9. Полицията и правата на човека. Международна правна регламентация.
10. Граждански контрол за дейността на полицията. Основни форми на гражданския контрол.
11. Устройство и управление на МВР. Областни дирекции на полицията.
12. Организация и управление на ГД “Национална полиция”.
13. Организация и управление на ГД «Борба с организираната престъпност».
14. Организация и управление на ГД „Гранична полиция”.
15. Организация и управление на Военна полиция към Министерството на отбраната и Съдебна охрана към Министерството на правосъдието.
16. Ръководителят като субект на управление. Качества и стил на управление.
17. Прогнозиране и планиране в управленската дейност на полицията.
18. Решаването в управлението на полицията. Особенности при изпълнението на управленски решения.
19. Контролът в управлението на полицията.
20. Организация на системата за интегриран граничен контрол в Р. България. Правна регламентация.
21. Видове граничен контрол. Органи, осъществяващи ГК на ГКПП.
22. Взаимодействие между специализираните органи за интегриран граничен контрол на Р. България.

23. Поява и развитие на Интерпол и Европол. Задачи и организация на Национално централно бюро на Интерпол и Национално звено „Европол“.
24. Форми на полицейско сътрудничество в ЕС. Трансгранично наблюдение и Трансгранично преследване.
25. Полицейско сътрудничество в областта на комуникациите. Шенгенската информационна система. Службите SIRENE. Визова система VIS. Системите AFIS и EURODAC.
26. Европейската заповед за арест. Същност и предпоставки за изпълнение.
27. Понятие за информационна сигурност. Категории на информационната сигурност.
28. Държавна политика за гарантиране на информационната сигурност. Стандарти и спецификации в областта на информационната сигурност.
29. Класификация на компютърните престъпления.
30. Място и същност на знанието в полицейската дейност и правоприлагането. Приложно полицейско знание. Подходи към управление на знанието в сферата на полицейската дейност.
31. Системи, ключови процеси и технологични фази в управление на знанието в сферата на полицейската дейност.
32. Отклонения на информацията. Дезинформация. Информационно превъзходство. Информационна война.
33. Същност и характеристика на етапите на разузнавателно-информационния цикъл.
34. Аналитичен процес - същност, цели, принципи и стадии. Логически, количествени и експертни методи, използвани в аналитичната дейност
35. Работа с открита информация. Обработка. Оценка. Контент-анализ.

II. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ

36. Организация на патрулно-постова дейност. Сили и средства за ППД, видове наряди, разработване на разстановка на силите и средствата, инструктаж на нарядите.
37. Задачи, организация и дейност на полицейския инспектор от териториална полиция.
38. Частна охранителна дейност- видове, лицензионен и регистрационен режим, организация на частната охранителна дейност, правомощия на частните охранители.
39. Физическа охрана на обекти- охранително обследване на обекта, сключване на договор за охрана, разработване на план за охрана на обекта, полицейски контрол на охранителната дейност.
40. Охрана на обекти с технически системи за сигурност- понятие и компоненти на охраната, охранително обследване на обекта, проектиране на сигнално-известителни системи, сключване на договор за охрана, приемане и реагиране на сигнали за проникване в обекти.
41. Организация на охраната на обществения ред по време на спортни мероприятия. Противодействие на футболното хулиганство: изисквания за сигурност на спортните обекти и охраната на спортни мероприятия.
42. Задачи и дейност на полицията по организацията и управлението на охраната на обществения ред по време на събрания, митинги и манифестации.
43. Задачи и дейност на полицията по охраната на обществения ред по време на избори в отделните периоди на изборния процес.
44. Паспортна система в Република България- понятие и правна основа на паспортния режим, Документи за самоличност. Контрол над чужденците в Р. България.
45. Контрол над общоопасните средства в Република България- понятие и класификация на общоопасните средства, разрешителен режим, ред за придобиване, съхранение и носене на оръжие.
46. Същност, правно регулиране и принципи на оперативно- издирвателната дейност.
47. Оперативна обстановка в оперативно- издирвателната дейност.

48. Съдействие на гражданите при оперативно- издирвателната дейност.
49. Специалните разузнавателни средства в оперативно- издирвателната дейност.
50. Основни стадии в оперативно –издирвателната дейност.
51. Оперативно издирване в оперативно- издирвателната дейност.
52. Престъпност. Ниво, структура и динамика на престъпността. Латентна престъпност.
53. Престъпникът. Механизъм на престъпно поведение. Типология на престъпниците.
54. Виктимология. Виктимологична превенция.
55. Превенция и контрол над престъпността.
56. Разкриване на престъпления. Предотвратяване и пресичане на престъпления.
57. Подпомагане на наказателното и административното производство.
58. Учение за следите. Понятие за следа. Класификация на основните видове следи. Откриване, фиксиране и изземване на следите.
59. Теория за криминалистическата идентификация.
60. Оглед на местопроизшествие, предмет, лице и труп. Основни задачи при огледа, тактически способности, фиксиране на резултатите. Изготвяне на доказателствени средства.
61. Претърсване и личен обиск – основание и процесуални правила.
62. Разпит – подготовка, стадии, видове разпит – на свидетел, обвиняем.
63. Разпознаване – процесуални правила. Разпознаване на лице, предмет, труп.
64. Видове криминалистически експертизи. Обект и предмет на различните видове идентификационни криминалистически експертизи.

I. ЛИТЕРАТУРА

1. Асенов, Б. „Теория на контраразузнаването.” С., 2008.
2. Асенов, Б. „Основи на оперативно-издирвателната дейност.”С., 2008 г.
3. Бобев, К. Криминалистика. С. 2009.
4. Бойчев, П. Техническо разузнаване, 2003 г.
5. Борисов, О. Право на Европейския съюз. С. 2014.
6. Бояджиева, Ю., Компютърна престъпност, С., 2004
7. Василев, М., Обработка и анализ на информацията по националната сигурност, С., 2002.
8. Велчев, Б. Международно наказателно право, С. 2015.
9. Войнова, Е. Европейска прокуратура – невъзможна необходимост в един “все по-тесен съюз”, В: Правен свят, 26.02.2015 г.
10. Геров, Г. Съвместни екипи за разследване В: Бюлетин на АМВР, Факултет „Полиция”, бр. 33, С. 2015.
11. Гюров, Р., Към анализа на сигурността, С., 2012
12. Дячки, С., Информационна и аналитична дейност на специалните служби за сигурност. С., 2001.
13. Илиев И. М. Лечева „Управление на полицейските служби в България.” ВСУ, 2008 г.
14. Каракашев, В., Г. Георгиев, П. Цанков. Криминология, В., 1995.
15. Коларов, Т. Съдебно сътрудничество между държавите-членки на Европейския съюз в борбата с трансграничната организирана престъпност, С. 2012.
16. Которова, И. Европейска прокуратура, С. 2014.
17. Кунчев, Й. Криминалистика: престъпление, отражение, познание. С., 2000.
18. Кунчев, Й. Криминалистическа тактика. С., 2004.
19. Кунчев, Й. Ръководство за разследване. С. 2008.
20. Кунчев, Й. Криминалистика от А до Я. С., 2014.
21. Кръстева, Здр. Разследването на престъпления съгласно Европейската конвенция за правата на човека. С., 2015 Манев, Н. Теория на наказателното правораздаване, С. 2015.
22. Марков, М. и колект. Полицейско право. С., 2001г.
23. Михов С. Трансгранично преследване в Шенгенското пространство, сп. Professional, бр. 5, С., 2010.

24. Николов, П. Теоретични и приложни аспекти на взаимодействието между полицейските органи на съседни държави при трансгранично преследване, В: Бюлетин на АМВР, Факултет „Полиция”, бр. 33, С. 2015.
25. Панайотов, Пл. Наказателното право на Европейския съюз и българското наказателно право, С. 2012.
26. Панова, П. Европейската заповед за арест и съдебната практика, С. 2012.
27. Панев, Б. Криминология, Бургас, 1993.
28. Парижкова, Л., Нови форми на организация на знанието, С., 2014 г.
29. Попов П. Охранителна дейност. С., 2008 г.
30. Рашков, Б., „Специални разузнавателни средства”, С., 2011 г.
31. Ръководство за експерти – криминалисти – т.1 и 2, Академия на МВР, 2016
32. Семерджиев Цв., Управление на информационната сигурност, С., 2007
33. Семерджиев Цв., Сигурност и защита на информацията, С., 2007
34. Симеонов, Ст. „Организация на службите за опазване на обществения ред”, С., 2011 г.
35. Станков, Б. Криминология. Теоретични основи. В., 2008.
36. Станков, Б. Криминология. Видове престъпност. В., 2012.
37. Станков, Б. Организирана престъпност, С. 2002.
38. Стойков, Ст. Наказателноправна защита на средства от Еврофондовете, С. 2013.
39. Тимчев Л. Правомощия на полицейските органи и защита правата и свободите на граждани, С., АМВР, 2009г.
40. Тимчев Л. Правомощия на полицейските органи по използване на помощни средства и защита на правата и свободите на гражданите. С., АМВР, 2011 г.
41. Тимчев Л., Попов П. Действия на полицейските органи при задържане на лица, използване на физическа сила, помощни средства и конвоиране. С., АМВР, 2012 г.
42. Тодоров, В. и колектив „Опазване на обществения ред.” част I и II, С., 2015г.
43. Тодоров, Ю. Застрахователните измами в България и разкриването им, С., 2007 г.
44. Търкаланов, Ю., Стратегически разузнавателен анализ на тероризма, С., 2013
45. Търкаланов, Ю., Разузнавателният анализ, С., 2005.
46. Туджаров Хр., Информационна сигурност в бизнеса, Асеновци, С., 2009
47. Христов, П. и колектив „Разузнавателна защита на конституционния ред в демократичната държава”. Варна, 2011 г.
48. Христов, В. Теория и технология на контраразузнаването, С., 2010 г.
49. Христов, Хр. Право на Европейския съюз/ Наказателноправни аспекти, С. 2012 г.
50. Цанков, П., Й. Кунчев, Съдебни експертизи. 2012.
51. Цеков, Ц., Е. Коцева, Криминалистика. С., 2006.
52. Янев, Р., С. Михов, П. Николов, Полицейско сътрудничество в Шенген, В: Бюлетин на АМВР, Факултет „Полиция”, бр 27, С. 2010.
53. Янев, Р. Полицейското сътрудничество в шенгенското пространство - част от висшето специално образование в Академията на МВР на Република България., Бюлетин „Полиция“, бр. 31, С., АМВР, 2013.

II ЗАКОНИ И ДРУГИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

1. Закон за Министерството на вътрешните работи. Обн. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., последно доп. ДВ. бр.20 от 9 Март 2021г.
2. Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия. Обн. ДВ. бр.73 /2010г., с последно изм. и доп. ДВ. бр.100 от 24 Ноември 2020 г.
3. Закон за частната охранителна дейност. В сила от 31.03.2018 г. Обн. ДВ. бр.10 от 30 Януари 2018г., изм. ДВ. бр.27 от 27 Март 2018г., изм. ДВ. бр.92 от 6 Ноември 2018г., доп. ДВ. бр.13 от 12 Февруари 2019г., изм. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г., изм. ДВ. бр.69 от 4 Август 2020г.

4. Правилник за устройството и дейността на МВР. Обн. ДВ. бр.60 от 22 Юли 2014г., ... посл. изм. и доп. ДВ. бр.31 от 14 Април 2021г.
5. Закон за събранията, митингите и манифестациите. Обн. ДВ, бр. 113/199г., с последно. изм. ДВ. бр.52 от 2 Юли 2019 г.
6. Закон за опазване на обществения ред по време на спортни мероприятия. Обн. ДВ. Бр.96, с последно изм. и доп. ДВ. бр.26 от 22 Март 2020г
7. Закон за военната полиция. Обн. ДВ, бр.48/24.06.2011 г., посл. изм. , бр. 7 от 22.01.2019 г.
8. Закон за специалните разузнавателни средства, Обн. ДВ. бр.95 от 21 Октомври 1997г., посл. изм. ДВ. бр.69 от 4 Август 2020г.
9. Правилник за устройството и дейността на МВР. Обн. ДВ. бр.60 от 22 Юли 2014г., ..., с последно изм. и доп. ДВ. бр.31 от 14 Април 2021г.
10. Правилник за прилагане на Закона за чужденците в Р.България. ДВ, бр.43/2000г., с последно изм. и доп. ДВ. бр.93 от 26 Ноември 2019 г.
11. Правилник за издаване на българските лични документи . Обн. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2010г., изм. ДВ. с последно изм. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2021г.
12. Наредба № I-171 от 2 юли 2001 г. за организацията и контрола по обезпечаването на сигурността на банките и небанковите финансови институции. ДВ, бр. 68/2004г.
13. Наредба за сигурността на спортните обекти и мерките срещу насилието и лошото поведение на зрители преди, по време и след провеждането на спортни прояви, организирани на стадиони и в спортни зали. Приета с ПМС № 173 от 31.08.2000 г., обн., ДВ, бр. 74/2000 г.
14. Европейска конвенция за насилието и лошото поведение на зрители при спортни мероприятия. ДВ, бр. 102/1996 г.

Конспектът за държавен изпит по специални учебни дисциплини на специалност „Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред - Криминалистика” е утвърден на катедрен съвет при Катедра «Сигурност и безопасност», проведено на 13.12.2017 г. / Протокол № 4 и актуализиран от Катедрен съвет при Катедра „Сигурност и безопасност“ с Протокол 11 от 10.06. 2021 година.

Варна, 2021 г.

Ръководител катедра:

(доц. д-р Анелия Ненова)